Lecture 12: The spirit of China and its art

62156

56

הרצאה י"ב:

הבית הסיני המבנה והאסתטיקה שלו

רוח סין ואמנותה. האדריכלות, שיטתה, ויחסה לטבע.

סין ואסיה המזרחית.

המגורות הרוחניות בסין וקורותיהן. האמנות הנעלה בנחושת, והקרמיקה.

היצירות הראשונות של הפסלות הסינית בסין וביפאן.

מיצל נחושת בימי הקדם ובימי הבינים. עיקרי תולדות הקרמיקה הסינית.

ניתוחי האורנמנטיקה

הרצאה י"ג:

הציור הסיני.

חברה, דת, פילוסופיה וציור. לחקירת ציור ימי־הקדם. הופעת האמנים הגדולים בתולדות הציור. מקומו של הציור. ציור הנוף על ראש פיסגתו והתנועות הרוחניות המתבאות בו. דמות האדם בציור הסיני. תמונות בעלי חיים ותמונות וצמחים כגילויי העולם ומלואו.

הרצאה י"ד: עיקרי תולדותיה של ... קורדים

אמנות הנוצרית הקדומה והמזרחית.

ההשפעה הסינית בתרבות המערב.

התהוות הנצרות ומקורות אמנותה המערביים והמזרחיים. מן כוכי רומא עד אגיא סופיא בקושטא. כנסיות ארץ ארם. המחוללות לימי־הבינים באירופה: החברה, הכנסיה והמנזרות. הכנסיות, מבנה ואסתטיקה. ויתר ארצות המזרח הקרוב. אמנות התאורה וציורי כתבי יד בין איטליה לאנגליה.

הרצאה ט"ו:

האיסלם ואמנותו המערבית.

טיפוס המסגד הערבי הנושן. קיצור תולדות האיסלאם, הפצתו ומקורות אמנותו. הרוח השמי והתמונה. התפתחות האדריכלות המושלמית בא"י ובסוריה, במצרים וביתר אפריקה הצפונית ובספרד. דרכי האורנמנטיקה ואמנות התאורה.

הרצאה ט"ז:

האמנות המושלמית במזרח.

תולדות העמים התורכיים ועותמנים מאסיה, האדריכלות מערבה. סלג'וקים ועותמנים. סגנון וסגנון. קבוצה אסתטית.

האמנות בזמני תורכיה אחרי כבוש קושטא. חפירות בארם נהרים ובעמק ...

ימי הקדם בפרס. תולדות פרס לפני האיסלאם ותרומתה לאמנות המושלמית. ... האיסלאם בהודו + המסגדים

תכניתם וצורותיהם. ... בקרות פרס. ופלאי האדריכלות ... מסגדים, מנרות, ארמונות, מסגדי־קברות. השואות וניתוחים. האורנמנטיקה המושלמית בפרס ובהודו. השטיח הפרסי, גאולת התהוותו ותקופותיו המופתיות. מלאכת האמנות בפרס ובהודו. ציורי כתבי יד בשתי הארצות עד המאה השמונה עשרה.

הרצאה י"ז:

אמנות ימי־הביניים באירופה. מסביב לסאן מרקו בונציה.

קושטה ורוסיה בימי־הביניים, התפתחות הסגנונים באירופה עד 1250 (המבנה)

צרפת, מולדת הגותיקה. דרכי הגותיקה באירופה, סגנוני אנגליה, שלית האדריכלות האיטלקית בשלהי ימי־הביניים. הפסלות המונומנטלית, ביחוד בצרפת. עיקרי הציור הגדול והאסכולות הראשונות. ציור מיניאטורות. הפסלות האיטלקית

בנוגע ימי-הקדם. ניתוח האורנמנטיקה.

הרצאה ח':

האמנות הקדמונית בכפתור וביון.

מצע

מחקרה ועבדת בכפתור לפי ממצאי האמנות. ~~כל~~ אמנות מבוגרת בתבנית-היכלות, ~~[illegible]~~ פסלים, בציור ובתבאורה. ~~[illegible] המתלות במצע~~ הסקרות לדראמיה.

מיניה הפריהיסטוריה ~~והבנויה~~ (התרבותה הגבוהה). קין חקוי הטבע ~~לצורה~~ לשלטונה העצמי של הצורה.

הנחותו הפרי-היסטוריות של בית התפלה היוני. (על מהול) אחרית התרבות (כולו) וירושתה.

הרצאה ט':

האמנות היונית ותקופתה המופתית.

~~הבית היוניים~~

על תרבות יון בכלל ותפקידה בתבל. הבית היוני, ~~[illegible]~~ בנייניו, ~~ופרטיהם~~.

מצע
צורה של מתורגמת ~~לצורת~~ אבן. הארדיכלות עד המאה הארבע. הפסל (ודרכו) מן הקדש הגלוף ועד פידיאס. ~~האישיות~~ התהוות (יצירות) האישיות הגדולה והגורם הטבעי. מחשבת ההויה הטהורה. ניתוח יצירה מופתית. חקרת המאה הארבע. קניה המכריעים ורוח אמנותה.

הרצאה י':

ההלניזם ודרכיו בתבל.

~~מול~~ (והבדלה בין) האמנות היונית וההלניסטית. הרפובליקה והמלכות. העיר הגדולה, הבינלאומיות והשפעות מזרחיות. איטליה העתיקה ותפקיד ההלניזם ~~ובתבו~~ בתרבותה. עיקרי תולדות אמנותה. ההלניזם נודד מזרחה: א"י והמזרח הקרוב, פרס, גנדרה, אסיה המרכזית ועד גבולות סין. ~~דרך באמנות במדע~~. אולם ההלניזם והמדע החדש.

הרצאה י"ב:

רוח הודו וארדיכלותה.

תורות ~~הברהמא~~ הבראהמא, ~~[illegible]~~ בודהא וההינדואיזם (קורותן) והגשמתן באמנות. (סמלים והוראתם.)

בנייני הבודהיזם הנושן. ~~[illegible]~~ (היכלי) (שיטות) מעדות בסלע ובנייני בני אבן אחת. בתי התפלה הבנויים.

~~ושיטתם~~ הארצות מסביב להודו, מסורותיהן הרוחניות וארדיכלותן.

הרצאה י"ג:

הפסלות והציירות בהודו.

הרצאה י"ד:

~~רוח הודו~~ ~~אמנות~~ אמנות הודו.

(יצירתו הארדיכלותית)

תורות הבראהמא, בודהא וההינדואיזם, והגשמתן באמנות. ~~בנייני~~ בודיזם הנושן. היכלי מעדות בסלע ~~ובנייני [illegible]~~ ובתים בני אבן אחת. ~~שיטת~~ (סגנוני) בתי-התפלה הבנויים. סמלים והוראתם. הארצות מסביב להודו וארדיכלותן. פסלי בודהא, הוראותיהם הרוחניים וטיפוסיהם העיקריים. פסלי האלים ההינדואיסטיים. אג'אנטא והציור המונומנטלי.

הרצאה ~~קדמה~~ פתיחה:

המושגים היסודיים של תולדות האמנות.

האמנות מה היא? באסכולות השונות של תולדות האמנות. ~~עקרי~~ דרכי חקירת האמנות המדעית. מסה לקיצור השיטה. יסודות לתולדות עבריות של האמנות הבינלאומית. שאיפתנו לאוניברסליות מבחינת הזמן ומבחינת המקום.

הרצאה ב':

האמנות הפריהיסטורית.

יצירות האדם הראשונות שנשמרו. תקופת האבן הקדמונית, ריאליזם ונאטורליזם בציור ובפסול. לפני 25000 שנה. מסה להסברה כלכלית-סוציולוגית ומקורות דתיים של שבטים פרימיטיביים. תקופת האבן הצעירה, סטיליזציה, אמנות הסמל ואורנמנטיקה. קברות, מצבות ובעית האמנות ~~החיים בבית~~. מסורות התקופה הנאולית בתקופת המתכת הקדמונית.

הרצאה ג':

אמנות הפראים.

שלש מדרגות ~~האמנות~~ התרבות הפריהיסטורית השקות להופיע ~~באמנות~~ בשלש שקות של אמנות העמים הפראיים ~~הארדיכלות, הפיסול והציור~~. התאור, הסמל, והתפאורה בשרבוטה חלקי הארץ.

הרצאה ד':

אמנות אמריקה הקדמונית.

תרבות אמריקה לפני פלישת הלבנים — המדרגה העליונה של יצירת עמי-הטבע. וסגנוני ~~הארדיכלות~~ הפירמידות, ~~ההיכלות~~ ארמונות, בתי תפלה. חמרי הבניה. תבליט עמיק קשור להבניה. התחלות הציור ויחסו לכתב. לחידת קשרים עם אסיה המזרחית.

הרצאה ה':

מצרים העתיקה.

ותולדות יצירותיה הגדולות.

טבע הארץ, ~~ואמנות~~ ארדיכלותה. מושג הנצח בתרבות מצרים. סגנוני החצרות והסגנון הרשמי. עקרון הסטיליזציה המצרית ותרבויות אחרות והתפתחות הנמשכת. ~~אצמת מצרים~~. מסה של אודות המונומנטליות.

הרצאה ו':

האמנות השמית בעולם העתיקה.

עמי ארם-נהרים והארצות השכנות. בניני בבל ואשור וחמריהם וצורותיהם. תרומת החתים הבלתי-ברורה. ניתוחים פסלים אחדים של אסתטיים ופסיכולוגיים. מוטיבים שמיים בני-קיימא: ~~[illegible]~~, ~~הורדבה~~ השושנת, דוגמאת האין-סוף וכו'. מסורות ארם-נהרים הנמשכות בפרס העתיקה.

הרצאה ז':

אמנות א"י העתיקה.

הארץ ותרבויותיה באור החפירות והשתלשלותה של השאלה המדע. בעית בית שמה. תבניתו וצורותיו. עתונינו הקדמוניים. הכותרת מעשה שושן ושאלת ~~[illegible]~~ מפגידה בהתפתחות הבינלאומית. בתי לרופקל והורדוס. בתי הכנסת הארצישראלים

גדולי הציור

~~מניקולו פיזאנו ועד~~ מסקיב למשפחת פילאני. ג'וטו ויתר ~~ציירים גדולים~~ עד 1400.

הרצאה י"ח:

הרנסנס האיטלקי.

ה. ~~לרוח התקופה בשאלות מוסריות~~. הופעת הגאון בתוך ההתפתחות ותפקידה של האינדיבידואליות בכלל. כנסיות וארמונות

ציור המאה החמש עשרה

הדור ברונלסקו. הפיסול גידו גיברטי, דונטלו, ורוקיו. האסכולות ~~ציור~~ פלורנצה (פרוג'.) טוסקנה,

אומבריה (פרוג'ינו) ~~ונציה~~ (בליני). (מנטניה) ברמנטה, ליונרדו ומיכאל אנג'לו, רפאל בכדיה. איטליה העליונה

גאוני הארדיכלות, הפיסול והציור. והציור בונציה. טיציאן וחבריו. ~~אולדמיה~~ הדרמטיות של

ציירה ~~באמנות~~ מכריעה והוראתן ההיסטורית. הרנסנס מהו? הרנסנס והמזרח. מיכאל אנג'לו

~~כל~~ כבן הגותיקה ונביא הברוק.

הרצאה י"ט:

~~תקופת הרנסנס~~ ~~אמנות~~ תקופת הרנסנס באירופה כולה.

~~אמנות אירופית~~ הגותיקה הנמשכת במאה החמש עשרה, חלוצי הציור ואן איק, ~~[illegible]~~ פוקה,

שונגויר. וסגנון הארכיטקטורה של המאה השש עשרה בארצות הצפון. ארמונות צרפת.

קלוּה הצרפתי והולביין הגרמני — ציירי חצרות. ~~דוד~~ ברויחל ההולנדי, דירר וגרינבלד הגרמנים —

בני העם. ~~מסורות מונגוליות~~ מקורות מאסיה לאמנות של דירר? המלאכה של אוילנשפיגל. (לרוח הגרפיקה.)

מסה על אודות הצבע. אמנות התקופה ברוסיה.

הרצאה כ':

אמנות אירופה במאה השבע עשרה.

הברוק האיטלקי והקלסיציזם הצרפתי — הניגודים בארדיכלות המאה. המלאכות

הפלסטיות המתבטאות בסגנון החדש. אמנים אחרים ברוח הברוק — ~~יורשי~~ קדמוני ויתר המסורת האיטלקית.

ההתפתחות בספרד: גרקו, ולסקס, מורילו. ~~הפלמי רובנס וההולנדי רמברנדט~~. היהודים אצל רמברנדט.

רובנס בתוך האסכולה הפלמית ורמברנדט בפסגת האסכולה ההולנדית.

ההתפתחות באנגליה.

הרצאה כ"א: אמנות אירופה מן 1700 עד היום

היצמה ~~בצרפת~~ זבה לצרפת: סגנון הרוקוקו ודרכיו חוצה לארץ. המהפכה, הקלסיציזם,

הרומנטיקה. הרוח ההיסטורי בחצי השני של המאה התשע עשרה. ~~ירידת האדר~~ מות הארדיכלות

ותחייתה. עליית הציור. הריאליזם והאימפרסיוניזם. סיזאן ודורו. הקוביזם, האקספרסיוניזם,

ירושתם הרוחנית והאסתטית. קרבת הטבע והחדשה. מסה סוציולוגית על האמנות בימינו.

~~הרצאה~~ הרצאה כ"ב:

אמנות ישראל בגולה.

בתי הכנסת, יצירת טיפוס מיוחד. הבנין בן שתי סדרות והתהוות ~~טיפוס~~ הצורה המרכזית.

בתוך הארכיטקטורה הכללית. בתי כנסת מעוזרים. בתי כנ"ש של עץ במזרח אירופה. הבימה וארון הקודש. תולדות האמנות

בכלי קודש. המלאכה המוצאה הפרהיסטורית וסוד לאמנות. דמות אמנותנו העצמית. מוטיבים [1]

יהודים [2] שנמסרו [5] מימי הקדם בני [3] ג'ויאה [4]. (הנחות ~~שאלת~~ פרינציפיוניות.)

כ"ג: תולדות הציור היהודי. (ציור מונומנטלי במוצאי ימי הקדם, דורא אירופוס ונרו. ציורי כתבי־יד

העברים מן המאה הי"ג. הצורה המפשטת וגילוי בנפש. הכיוון הספרדי והכיוון האשכנזי. ירידת האמנ־

טורות בתקופת הדפוס. גרפיקה יהודית. מסורת ציור מונומנטלי הנמשכת בציורי בתי הכנסת של עץ. (סימני יד האמנים היהודים)

כ"ד, האמנות היהודית בימינו. מסורת חיצונית ומסורת הרוח. הדור האימפרסיוניסטי. המהפכה מכוח המסורה. בין ציירינו הצעירים.

צורה לתוכן. אמנות מפשטת חדשה ואקספרסיה חדשה. האותות וניגוחים. ציור היהודי נשכח. המזרח והמערב באמנותנו.

המגמות האמנותיות מרכזיהם של אמנות הצורה

עקרי האמנות (עם פנים נוסף).

א) יסודות והתחלות האמנות.

אמנות ימות עולם. ~~והבדלות באמנות הפראים~~
סגנון קרוב לטבע וסגנון רחוק ממנו. נסיון של באור חמריותו.
שלש שכבות גדולות באמנות הפריהיסטורית ושלש מדרגות (מקבילות) של
באמנות הפראים. שכבה העליונה: ארדיכלות, פסלות וציור
באמריקה הנושנה; חוג קרוב עם אסיה. פסל פרובלמטי
ובאורו.

ב) המזרח העתיק.

דמות יחסן של (בין) ארם-נהרים למצרים. אמנות בבל ואשור
(בכלל גם) תורות אמנות מצרים. סגנוני שכבות העליונות
והעמים השכנים, פרס הנושנה. ימי קדם בא"י. האמנות
הנושנה של כפתור
~~הפריהיסטורית~~ ומסביב הים היוני.

סגנונים עממיים

ג) אמנות יון ודרכיה בתבל.

~~אמנות של, תרגומה לזמן, ימי נחלה, והארכאיים ואחריה~~
התפתחותה בארצה ~~עד המאה הרביעית המאה ה...~~
ימי פידיאס
התקופה המופתית, והמאה הרביעית. הפצתה למזרח ותפקידה (עליות)
של אמנות רומא בכלל. ההלניסטי
באמנות רומא. דרכיה באסיה עד גבולות סין ושימושה בימי
ירושלים עד ימינו.
של ארוח יון.

ד) הודו סין ויפון.

~~...~~ בודהיזם והינדואיזם. יצירות עתיקות של ארדיכלות בנויה
וארדיכלות מעדות נקובות בסלע. פסלות הבודהיזם והפסלות
ההינדואיסטית. ציוריהם המונומנטליים ואסכולות אילוסטרציה
לכתבי-יד. – עקרי האמנות ~~בסין~~ בהודו המזרחית ובטיבט.
ארדיכלות, אמנות פאור ופסלות בסין מימות עולם עד
התקופה המופתית. ~~ציור הנוף~~ הציור, ביחוד ציור הנוף

ויחסן לתנועות הרוחניות. אמנות יפן ותקומה
בהתפתחות.

ה) עמי האסלאם.

של העמים הנמנעים באמנותם מדמות האדם. – האמנות
המוסלמית בעולם, בא"י, במצרים, ביחוד צפון אפריקה
וספרד; בארם-נהרים, בפרס ובהודו. וציורי כתבי-יד.
האורנמנטיקה של עמי האסלאם. בניה, אמנות פאור
של רוח האורנמנטיקה בכלל. חומר דינאמי להלמה.
הקבלות באמנות יהודית ובאמנות אירופה החדשה.

ו) האמנות הנוצרית עד ימי הבינים.

התהוותה של האמנות הנוצרית, וביחוד של ארדיכלותה,
ותרומותיה של רומא וארצות הקדם. קונסטנטינופול
והארצות השכנות. התקופות העיקריות של האמנות
ה"ביזנטינית" והתחלות התפתחותה ברוסיה. האמן

I Präh. - Ntvolk. - Alt-Amk.
II Alter Or.
III Hellas Rom - Hellsm.
IV Ind. Chin. Jp.
V Isl.
VI Christl. Kunst bis Anfg. Rss.
VII " sort " "
VIII Jüd. K.

(ובתקופה ה"רומנית")
באיטליה, בצרפת ובגרמניה. הולדת הגותיקה בצרפת
(שיטתה) ויצירותיה ~~באמנות~~ [הגדולות החשובות] ~~באר~~ ~~ולדתה וביתר~~ באירופה. השפעתה
את אנגליה ואת סקנדינביה, עדות הסגנונים בספרד. ~~[illegible]~~
וגם את "ימי-הביניים" באיטליה.

ז) אמנות אירופה מן 1400

ההמשך האורגני של הארדיכלות האיטלקית. ~~באמה 15~~.
~~האסכולות העירונית של הדור ההוא~~ [פסלות] וציור בדור ההוא
ואסכולותיו העירונית, ביחוד בטוסקנה ובאיטליה העליונה.
התהוות ~~הא~~ הגאונים ועדות ~~מגמה~~ האישיות ומגמה
בהתפתחות בכלל. המחלקות המרכזיות בארדיכלות
ודוגמתן המופתית: הבנסיה סאן פיטרו וקורונה.
התחלות הברוק בזמניות איטליה והמשך דרכיה.
תמצית הבניה (הציור והגרפיקה) ביתר אירופה, ביחוד בצרפת. המאה
את ולסקס, רובנס, רמברנדט. ירולא יון והרונקו. מותר
את הארדיכלות ~~באמה 19~~ ותחיתה. יסודות האמנות המודרנית.

ח) אמנות ישראל.

(בעיות פרינציפיוניות)
תמצית תוצאות הארכיולוגיה בארץ ישראל ובסוריה עדין
לא פתורות. בית המקדש ובית הורדוס, תבניותיהם ופרטי
צורותיהם. עמודים ~~[illegible]~~ (מרצפות ושער) את הבתורת "הפרוטו-
יונית". חפירות בתי כנסת בא"י ובגולה. ~~בגליל, דורא אירופוס~~
פאורם וסמליהם. ציור מונומנטלי בד.א., את ~~[illegible]~~ מקורו וירושה.
עצמיות בתבנית בתי כנסת בימי הביניים ודרך התבנית הצאת
ממזרח גרמניה עד פולין. התהוות תבנית מרכזית בארדיכלות
היהודית בפולין. בתי כנסת של 18 באירופה המערבית. ציורי
(בתי כנסת מבוצרים)
בתבי-יד העבריים בימי-הביניים ועקרי תולדותיהם. גרוטת
יהודי ספרד ותרומת יהודי אשכנז, הכוון המופשט והכוון ה
האקספרסיבי. הקבלות באמנות ישראל החדשה. תאור
המציאות וגלוי הנשמה. (ומפאורת התורה) (פרכת, כפרת, ויתר)
פנימו של בית הכנסת, הבימה, ארון הקודש, כלי קדש.
פרטי צורותיהם, סמלים ידועים וסמלים נסתרים. יצירות
האמנות העממית. המצבה המקבלת מיאות-עולם כסמל
התגברות על המות, וראיות הוראתה הצאת.
הציור המונומנטלי בבתי כנסת של עץ. המסורת הנמשכת בימינו.